

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova, I. stupeň

1/ Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné vnímání světa, nejen racionální. Poznává okolní svět i vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formuje jejich výtvarné myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se učili porozumět výtvarnému umění, jeho jazyku a významům. Aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu, jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Všechny aktivity vycházejí ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy, pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáků.

Na 1.stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat a užívat je jako prostředku pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat, interpretovat.

b) časové vymezení předmětu

Výtvarná výchova se vyučuje v 1.- 2. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. V 3. ročníku je výtvarná výchova vyučována 2 hodiny týdně (je posílena o 1 disponibilní hodinu, v 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

c) organizační vymezení

Výuka je organizována zpravidla v budově školy, v kmenové třídě. Filmové, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu školy u pořádajících agentur.

2/ Mezipředmětové vztahy

Předmět Výtvarná výchova svým obsahem navazuje na obsah některých dalších vyučovacích předmětů. Tyto vzájemné mezipředmětové vztahy lze využít ve vyučování k prohloubení znalostí a vytvoření komplexnějšího pohledu na danou problematiku u žáka. Mezipředmětové vztahy jsou uvedeny v osnovách u konkrétního učiva předmětu Výtvarná výchova.

3/ Integrace průřezových témat

Tematické okruhy daných průřezových témat jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících během celého školního roku. Konkretizované a **zvýrazněné** (tučným písmem a podtržené) jsou uvedeny tematické okruhy průřezových témat, které jsou završením celé problematiky.

I. Osobnostní a sociální výchova

- Kreativita

Námět: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích)

Forma: integrace do předmětu

Ped. přínos: vede k porozumění sobě samému a druhým, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, utváří a rozvíjí základní dovednost pro spolupráci, pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým, vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problému

4/ Výchovně vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a k utváření hierarchie hodnot
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

2. Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření jejich záměru
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifické způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

4. Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmech, respektovat a hodnotit práci vlastních i druhých
- vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury

5. Kompetence občanské

- vychováváme žáky, jako svobodné občany, plnící si povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečných způsobů nalezení a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým a toleranci k jejich výtvarným projevům

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodných materiálů, nástrojů a technologií
- učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé materiály, nástroje a techniky
- učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji i chemickými látkami
- různými formami (exkurze, film, beseda, apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi
- talentovaným žákům pomáháme při volbě povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova, I. stupeň**

Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>Pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, jejich podobnost či odlišnost, poznává jejich vztahy</p> <p>Seznámí se s různými přírodními a umělými materiály s rozličnými postupy, technikami a nástroji</p> <p>Záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování)</p> <p>Tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy</p> <p>Rozezná teplé a studené, světlé a tmavé</p> <p>Vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání</p> <p>Vnímá událost různými smysly</p> <p>Uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání</p> <p>Sestavuje předměty do neobvyklých souvislostí, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty a vytváří tak nové neobvyklé předměty a vztahy</p> <p>Zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí</p> <p>Vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření</p> <p>Porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí</p> <p>Ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce</p> <p>Podílí se na zlepšení prostředí školy</p>	<p>Návyky při VV, hygiena</p> <p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>Užité práce dekorativní a prostorové</p> <p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>	<p>Čj - reprodukce krátkého textu podle otázek a ilustrace</p> <p>M- základní geometrické tvary a jejich znázornění</p> <p>Prv, Přv- viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních dobách</p>	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>VV/I/ 1 Záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování) Tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy Rozezná teplé a studené, světlé a tmavé Vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, Vnímá událost různými smysly, Uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání VV/I/ 2 Sestavuje předměty do neobvyklých souvislostí, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty a vytváří tak nové neobvyklé předměty a vztahy Zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí Vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření Porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí Ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, Podílí se na zlepšení prostředí školy</p>	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti Výtvarné umění a životní prostředí Užití práce dekorativní a prostorové</p>	<p>Čj a Lit.- reprodukce krátkého textu podle otázek a ilustrace M- základní geometrické tvary a jejich znázornění Přv- viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních dobách</p>	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<p>VV/I/ 3 Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností VV/I/ 4</p>	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p>	<p>OSV- Kreativita</p>	

